

УДК 658.6

## ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ

**Муляр П.А.**

*Житомирський державний університет ім. І.Франка, студент*

Електронна комерція (від англ. e-commerce) - це сфера цифрової економіки, що включає всі фінансові та торгові транзакції, які проводяться за допомогою комп'ютерних мереж, та бізнес-процеси, пов'язані з проведенням цих транзакцій.

Всю електронну комерцію можна розділити на два основних типи:

- інтернет-магазини - дозволяють розмістити каталог своїх товарів і послуг он-лайн, а також керувати їх продажами;
- інтернет-платіжні системи - сервіси Інтернет грошей, що дозволяють проводити взаєморозрахунки через Інтернет.

Існують також різні допоміжні E-Commerce сервіси:

- сервіси, що дозволяють автоматизувати прийом платежів в Інтернет-магазині;
- обмінники - обмінюють однієї електронної валюти на іншу, а також введення виведення електронних валют;
- білінг-сервіси - дозволяють формувати рахунки, відправляти їх клієнтам і контролювати оплату в Інтернет [1].

Найбільш відомі E-Commerce сервіси – Ebay.com (Інтернет-аукціон), Amazon.com (Інтернет-магазин), PayPal.com та Authorize.Net (платіжна система), та багато інших. В Україні це Rozetka.ua, Aukro.ua, Privat24, E-Gold, WebMoney, Price.ua, EasyPay тощо.

Будь-яка електронна торгова площадка чи платіжна система міститься на сервері, який приймає HTTP-запити від клієнтів, зазвичай веб-браузерів, видає їм HTTP-відповіді, зазвичай разом з

HTML-сторінкою, зображенням, файлом, медіа-потокком або іншими даними. Веб-сервер - основа Всесвітньої павутини.

Веб-сервером називають як програмне забезпечення, що виконує функції веб-сервера, так і комп'ютер, на якому це програмне забезпечення працює. Клієнти дістаються веб-сервера за URL-адресою потрібної їм веб-сторінки або іншого ресурсу.[2]

Існує багато веб-серверів. Сьогодні найпоширенішими є: Apache – 60,7%, Nginx – 20,3%, Microsoft\_IIS – 14,1%, LiteSpeed – 2% Google Servers – 1.3%. [3]

На сервері є бази даних та програми, які виконують операції з цими даними. Наприклад, на сервері знаходиться база даних товарів та користувачів Інтернет магазину, а програми дозволяють цим користувачам авторизуватися, вибрати певний товар та ін.

База даних — це, набір таблиць, хоча в базу даних можуть входити також процедури і ряд інших об'єктів. Створюють бази даних і обробляють запити до них системи управління базою даних — СУБД. Відомо безліч СУБД, що розрізняються своїми можливостями: MySQL, SQLite, Paradox, dBase, Microsoft Access, FoxPro, Oracle, InterBase, Sybase і багато інших[4].

Найпопулярнішою серверною мовою (мови використовуються для написання програм, що виконуються на сервері) програмування є PHP.

На даний час розробка E-Commerce сервісів набагато спрощена, так як існує безліч готових движків, скриптів систем управління контентом (CMS). Як приклад, OpenCart - чудовий движок для створення Інтернет-магазину. Якщо говорити про CMS, то найкращими є WordPress (49,29%) та Joomla (24,79%).

Найбільш популярною клієнтською мовою програмування (виконується на стороні клієнта) є JavaScript (87,7%). Щодо мов розмітки, то HTML і XHTML мають майже однакову долю застосуваннях[5].

На закінчення слід відзначити, що застосування інформаційних технологій в сфері електронної комерції дає можливість більш ефективно вести бізнес, тобто знижувати витрати виробництва, здійснювати ефективні маркетингові дослідження, автоматизувати процеси купівлі-продажу та інформування клієнтів, проводити аналіз ринку, моделювати і прогнозувати бізнес-процеси, управляти персоналом і вибирати більш оптимальні бізнес-стратегії.

В даній статті ми розглянули поняття електронної комерції та найбільш поширені і популярні технології, які застосовуються в цій сфері.

#### **Список використаних джерел**

1. Електронная коммерция в интернете. [електронний ресурс] Гипермаркет знаний. Режим доступу: [http://school.xvatit.com/index.php?title=Электронная\\_коммерция\\_в\\_Интернете\\_полные\\_уроки](http://school.xvatit.com/index.php?title=Электронная_коммерция_в_Интернете_полные_уроки).
2. Веб-сервер [електронний ресурс] Відкрита Інтернет-енциклопедія. Режим доступу: [http://uk.wikipedia.org/wiki/ Веб-сервер](http://uk.wikipedia.org/wiki/Веб-сервер).
3. Обширні і надійні дослідження веб-технологій [електронний ресурс] Режим доступу: <http://w3techs.com/>.
4. База даних [електронний ресурс] Відкрита Інтернет-енциклопедія. Режим доступу: [http://uk.wikipedia.org/wiki/База\\_даних/](http://uk.wikipedia.org/wiki/База_даних/).
5. Інструменти для веб-майстрів, оптимізаторів і копірайтерів [електронний ресурс] Рейтинги веб технологий. Режим доступу: <https://pr-cy.ru/ratings/>.